

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 21/18869-5
Saksbehandler: Martin Wikören Mogstad
Dato: 16.06.2021

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 492 - mulige justeringer i reglene som gjelder unntak fra innreisekarantene for mannskap på passasjerskip i fast rute mellom norsk og utenlandsk havn

OPPSUMMERING

- HelseDirektoratet har konkludert med en annen løsning enn FHI og foreslår at mannskap om bord på passasjerferger mellom Norge og utlandet kan benytte samme testregime som flypersonell og godstogpersonell jf. covid-19-forskriften § 6g. Dette forutsetter bruk av koronasertifikat og at reisende holdes adskilt.
  - Uten bruk av koronasertifikat, foreslår FHI og HelseDirektoratet at mannskap kan teste seg ut av innreisekarantene etter 3 døgn. Dette vil ikke kreve særregulering dersom anbefaling i 477 blir gjeldende rett ved innføring av gjenåpningsplanen trinn 3.
-

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

Martin Wikören Mogstad
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 492 - mulige justeringer i reglene som gjelder unntak fra innreisekarantene for mannskap på passasjerskip i fast rute mellom norsk og utenlandsk havn

---

Oppsummering

- HelseDirektoratet har konkludert med en annen løsning enn FHI og foreslår at mannskap om bord på passasjerferger mellom Norge og utlandet kan benytte samme testregime som flypersonell og godstogpersonell jf. covid-19-forskriften § 6g. Dette forutsetter bruk av koronasertifikat og at reisende holdes adskilt.
- Uten bruk av koronasertifikat, foreslår FHI og HelseDirektoratet at mannskap kan teste seg ut av innreisekarantene etter 3 døgn. Dette vil ikke kreve særregulering dersom anbefaling i 477 blir gjeldende rett ved innføring av gjenåpningsplanen trinn 3.

Svaret på oppdraget er utarbeidet på grunnlag av faglige underlag fra Folkehelseinstituttet (FHI). Underlaget fra FHI finnes også som eget vedlegg.

Innhold

Oppsummering	1
Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet	2
Bakgrunn	2
Gjeldende rett	3
Andre relevante oppdrag	4
Faglig underlag fra Folkehelseinstituttet (og eventuelle andre)	4
HelseDirektoratets vurdering	4
Innledning	4
Konkurranseskadelige konsekvenser for rederier som har mannskapsbytte i Norge:	5
Alternativt forslag til løsning:	5
Uten bruk av koronasertifikat	6
HelseDirektoratets anbefaling	6
Utkast til forskriftsbestemmelse	7

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

Oppdrag 492- mulige justeringer i reglene som gjelder unntak fra innreisekarantene for mannskap på passasjerskip i fast rute mellom norsk og utenlandsk havn

Departementet ber Hdir i samråd med FHI vurdere mulige justeringer i reglene som gjelder unntak fra innreisekarantene for mannskap på passasjerskip i fast rute mellom norsk og utenlandsk havn.

Passasjerer og mannskap har i dag fullt unntak fra innreisekarantene uten krav om test ved reise t/r utenlandsk havn, dersom de ikke går i land i utenlandsk havn, og det kun stiger om bord passasjerer begrenset til yrkessjåfører og samfunnskritisk personell. Dette følger av covid-19-forskriften § 6a bokstav c. Departementet vurderer at unntaket kan endres på flere måter, her skisseres to ulike innfallsvinkler:

(1) unntaket oppheves slik at mannskapet omfattes av innreisekarantene, men at det eventuelt gis unntak fra karantene ved testing. Ved en slik løsning legger vi til grunn at det kan tillates vesentlig flere passasjerer. Vi er gjort kjent med at dette unntaket blant annet benyttes av personer på lystfartøy. Opphevelse av unntaket vil derfor ha konsekvenser for denne gruppen. Vi ber om at dette alternativet avgrenses til spørsmålet som gjelder for mannskap på passasjerskip.

(2) unntaket videreføres, og det gis mulighet for en begrenset økning i antall passasjerer.

Vi ber om at blant annet følgende spørsmål vurderes:

- Hvis mannskapet gis unntak fra karanteneplikt, eksempelvis tilsvarende som flypersonell med krav om test jevnlig, bør det stilles krav om smitteverntiltak, eksempelvis kapasitetsbegrensning?
- Kan det innføres kontroll av koronasertifikat om bord slik at kun personer som eksempelvis har status som beskyttet og gjennomgått covid-19 tillates?

Vi ber om utkast til forskriftsendring.

Frist: onsdag 16.6.21 kl. 15.

Kontaktperson Ragnhild Holst

Kontaktperson i Helsedirektoratet er: Hilde Skagestad og Martin Wikören Mogstad.

Bakgrunn

Problemstillingen har vært tatt opp tidligere i oppdrag 419. Anbefalingen da, var å videreføre gjeldende rett, men man innførte også unntak for at man kunne ta om bord samfunnskritisk personell. Siden den gang har man innført koronasertifikat, som fra 1. juli også vil tre i kraft for personer innenfor EU/EØS, og vaksinasjonsgraden i befolkningen har økt (36,7 % har fått første dose). Dette er viktige momenter å ha med i vurderingen, når man nå ser på problemstillingen på nytt.

Historikk omkring § 6a litra c)

Paragraf 6 a litra c i Covid-19-forskriften ble utarbeidet for å sikre et karanteneunntak for passasjerer som reiser tur-retur Norge, uten å gå i land i utenlandsk havn og uten påstigende gjester i utenlandsk havn – med unntak av yrkessjåfører i transportoppdrag. Unntaket ble utarbeidet i dialog med berørte aktører på bakgrunn av en vurdering rundt både akseptabel smitterisiko, og et behov for å opprettholde drift og arbeidsplasser ved skipsruter. Unntaket inneholder spesifisering knyttet til hvordan rederiet er pålagt å implementere tiltak for å sikre at man unngår nærkontakt mellom yrkessjåfører og passasjerer på tur-retur reise, da disse kundegruppene reiser under ulike

karanteneunntak (tur-retur reise uten ilandstigning utland for nordmenn, enkeltreiser for yrkessjåfører på oppdrag).

Gjeldende rett

Det følger av oppdraget at lempinger knyttet til mannskap på passasjerskip skal vurderes i henhold til § 6a bokstav c og § 6g i covid-19-forskriften.

Det er § 6a bokstav c som gir særlige bestemmelser for mannskap på passasjerskip i dagens forskrift. Foruten denne, gjelder det krav om karantene i ti døgn jf. § 4.

I § 4 fjerde ledd gis det helt unntak fra innreisekarantene for personer som er fullvaksinert eller har gjennomgått covid-19. Dermed vil en del av mannskapet, som befolkningen for øvrig, være unntatt karantene etter denne bestemmelsen.

Covid-19-forskriften § 6a bokstav c gir personer som stiger på fartøy som krysser Norges territorialgrenser unntak fra innreisekarantene. Det er vilkår om at personene kun oppholder seg i fartøyet til de ankommer Norge igjen uten at passasjerer eller mannskap har gått om bord eller vært i utenlandsk havn. Dette gjelder selv om fartøyet tar om bord samfunnskritisk personell og personer som gjennomfører varetransport fra utenlandsk havn.

Det følger videre av § 6a bokstav c at rederiet skal tilrettelegge og kunne fremlegge dokumentasjon for at de som går om bord, samfunnskritisk personell og personer som gjennomfører varetransport, holdes adskilt fra øvrige passasjerer og unngår nærkontakt med mannskapet. Rederiet skal kontrollere dokumentasjon fra de som går om bord i utenlandsk havn og fastsette et maksimalt antall passasjerer som kan være om bord for at det skal være smittevernfarelig forsvarlig.

Bestemmelsen gjelder for "personer som stiger på fartøy som krysser Norges territorialgrenser". Den er således ikke avgrenset mot mannskap på passasjerskip i fast rute mellom norsk og utenlandsk havn som oppdraget omfatter.

Dersom man erstatter unntak fra innreisekarantene med testing, slik oppdraget beskriver i (1), må forslag til eventuell endring i § 6a bokstav c begrenses til å gjelde for mannskap på passasjerskip i fast rute mellom norsk og utenlandsk havn, i tråd med oppdraget. Det samme gjelder vurdering av å gi en begrenset økning i passasjerantall, fordi bestemmelsen kan omfatte lystbåter som tar om bord passasjerer, men som ikke trafikkerer faste ruter mellom norsk og utenlandsk havn.

Forskriften § 6g gir unntak fra innreisekarantene for to konkrete yrkesgrupper, flypersonell og togpersonell på godstog. Denne regulerer per i dag ikke mannskap på passasjerskip

Etter denne bestemmelsen gis flypersonell og togpersonell på godstog helt unntak fra innreisekarantene dersom de starter arbeidet i Norge og reiser til et område med karanteneplikt uten å forlate flyet eller toget. Dersom de forlater flyet eller toget i et karantenepliktig område, vil de være helt unntatt innreisekarantene dersom de tester seg på følgende måte:

"a. flypersonell testes for SARS-CoV-2 ved ankomst til Norge, togpersonell testes for SARS-CoV-2 i løpet av det første døgnet de ankommer Norge, og

b. de deretter testes hver sjuende dag, eller på døgn åtte, ni eller ti dersom det er åtte, ni eller ti døgn siden de sist ble testet i Norge for SARS-CoV-2."

Det følger av annet ledd at flypersonell og togpersonell på godstog som ankommer Norge fra et område med karanteneplikt kan få unntak fra innreisekarantene i arbeidstiden, men har innreisekarantene på fritiden. Unntaket forutsetter at man ikke skal arbeide på innenriks flygninger eller innenriks togtransport.

Mens første ledd bare gjelder for de som starter arbeidet i Norge, gjelder dette leddet personell som ankommer Norge fra et område med karanteneplikt. De kan unntas karantene i arbeidstiden, men må være i karantene på

fritiden. Helsedirektoratet forstår hensikten med denne bestemmelsen slik at personell som har arbeidet i utlandet uten krav om å ikke forlate flyet eller om å teste seg som angitt i første ledd, ikke skal kunne arbeide på innenriks transport med den risiko det utgjør for å spre smitte rundt om i landet. Unntaket er imidlertid viktig for blant annet å kunne gjennomføre mellomlandinger i Norge, da karantene i arbeidstiden ellers ville ha hindret personellet fra å jobbe.

Andre relevante oppdrag

419 – unntak fra innreisekarantene for mannskap.

436 – Testing om bord på ferger fra utlandet

478 – Om innføring av trinn 3 i regjeringens plan for gradvis gjenåpning, pkt. 4.

Faglig underlag fra Folkehelseinstituttet (og eventuelle andre)

Oppsummering

- Innreisekarantene er et effektivt tiltak for å redusere spredning av importsmitte. Å unnta en utvalgt gruppe arbeidstakere fra innreisekarantene er en politisk beslutning.
- I oppdrag 477 har FHI anbefalt at innreisekarantene etter hvert kan forkortes for alle.
- Hvis enkeltgrupper skal innvilges unntak før resten av befolkningen, anbefaler FHI at innreisekarantenen forkortes til 3 døgn, og at det kreves negativ PCR test for å avslutte karantenen.
- Jevnlig testing av mannskap kan bidra til å redusere risikoen for utbrudd og spredning om bord på båten i arbeidsperioden, særlig der mannskap bor og jobber tett. Eksisterende krav om testing ved og etter ankomst vil være tilstrekkelig for å få oversikt over importsmitte, mens karantene er det viktigste tiltaket hvis formålet er å hindre spredning, fordi det hindrer nærkontakt med andre enn egen husstand. Jevnlig testing i tiden etter avsluttet karantene, i friperiode, er ikke nødvendig fra et smittevern faglig perspektiv.
- Det er vanskelig å anslå passasjer-kapasiteten til passasjerskip som går i fast rute mellom norsk og utenlandsk havn, - for at unntaket etter §6a bokstav c, skal være smittevern faglig forsvarlig. Men nærkontakt mellom mannskap og passasjerer bør unngås for å redusere smitterisikoen. Opphold i samme rom over lengre perioder øker risikoen selv om avstandskrav etterleves.
- Unntak fra innreisekarantene for mannskap på passasjerbåt mellom norsk og utenlandsk havn, synes ikke å være helt sammenlignbart med unntak for flypersonell jf §6g. Flypersonell er unntatt innreisekarantene for å kunne være i arbeid ved hyppige reiser inn og ut av Norge, og for å unngå å være i karantene i all sin fritid. Forutsatt at mannskap på båt har langvarig turnusordning, jf oppdrag 419, vil de ved å unntas fra innreisekarantene få dette i fritiden og ikke for å kunne utføre jobben sin.
- FHI anbefaler ikke å ekskludere de uvaksinerte fra å krysse grensen til Norge dersom lettelse i innreiserestriksjonene tilsier at både ikke-vaksinerte og vaksinerte fra et gitt land har lov til å reise. En slik forskjellsbehandling synes ikke forholdsmessig, - især ikke hvis hensikten er at mannskapet skal fritas fra innreisekarantene i fritiden.

Helsedirektoratets vurdering

Innledning

Problemstillingen er i praksis todelt. Oppdraget ber Helsedirektoratet se på karantenebestemmelsene for mannskap om bord på passasjerferger, men inneholder også elementer om kapasitetsbegrensning og bruken av koronasertifikat. Grunnen til at disse problemstillingene må ses i sammenheng, er den praktiske anvendelsen av forskriftens bestemmelse. Av passasjerferger i rute per dags dato, gjelder kun det norske regelverket Color Line sine

ferger mellom Norge og Hirtshals. Dersom fergene mellom Sandefjord og Strømstad igjen begynner å kjøre, vil norske regler gjelde både Fjord Line og Color Line sine ferger også på denne strekningen, da disse skipene er norskregistrerte. Mannskapet er i 14 dagers turnus, det vil si 14 dager på og 14 dager av. Krav om innreisekarantene ved avmønstring vil bety en andel av fritiden i karantene etter gjeldende regelverk. Color Line har informert Helsedirektoratet om at et krav om innreisekarantene på mannskap ved avmønstring, dersom man tar på passasjerer i utlandet, vil bety at Color Line ikke kan kjøre med passasjerer som har lovlig innreise til Norge i sommer. Dette er en viktig transportrute for personer inn til Norge. Helsedirektoratet har fått forståelse for at dette er en viktig transportrute, og at det ikke bør være forskjell fra selskap til selskap innenfor samme sektor.

Når det gjelder kapasitetsproblematikk i havnene, samt tabell over hvilke skip som er registrert hvor og passasjerkapasitet, viser vi til oppdrag 436, 445 og oppfølging i 488.

Konkurranssevridende konsekvenser for rederier som har mannskapsbytte i Norge:

Gjeldende rett forhindrer rederier med skip registrert i Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS) fra å ta på passasjerer i utlandet fordi mannskapet da må i karantene ved ankomst Norge. De fleste rederiene kjører kortere transportetapper med sine skip (2-4) timer, og er avhengige av å kunne ta på passasjerer i utlandet for å ha en bærekraftig økonomisk drift. Skipene som er registrert i tilsvarende dansk register, og som gjennomfører mannskapsbytte i f.eks. Danmark, vil være underlagt andre regler. Helsedirektoratet er kjent med at de fleste av f.eks. Fjord Line sine skip er danskregistrerte. Det er også DFDS sitt skip som går i rute mellom Norge og Danmark. Color Line sine skip er norskregistrerte, og må følge norsk lov. Konsekvensen av dette er at Fjord Line kan ta på passasjerer i Danmark, mens Color Line ikke kan det.

Alternativt forslag til løsning:

Koronasertifikat for innenlandsbruk omtales i oppdrag 474. Koronasertifikat er tenkt brukt for å kunne gjennomføre en raskere og tryggere gjenåpning av samfunnet. Koronasertifikat er tatt i bruk ved grenseovergangssteder, og bruken vil bli utvidet 1. juli til å inkludere EU digital COVID Certificate. Vårt forslag til løsning må derfor ses i dette perspektivet.

FHI skriver:

Andre unntak fra innreisekarantene er stort sett gitt for å kunne arbeide i karantenetiden, og ikke primært for å unntas karantene i fritiden. Unntaket her er fly og godstogpersonell, som ellers måtte ha vært i en "evig fritidskarantene" fordi de krysser grensene ofte. En person med lang turnusfri vil ikke få evig karantene på samme måte. Krav om innreisekarantene vil være likt for andre arbeidsgrupper som jobber turnus utenlands, for eksempel offshore og annen skipsfart.

Helsedirektoratet vurderer:

Det kan åpnes for å ta om bord flere passasjerer enn det forskriften § 6 bokstav c i dag tillater. Unntaket kan ikke oppheves, fordi det også benyttes til andre formål. Oslo – Kiel fergen opererer nå under unntaket, samt lystfartøy/småbåter. Helsedirektoratet vurderer videre at det er mer hensiktsmessig å inkludere mannskap på passasjerferger, som mønstrer på i norsk havn, i covid-19-forskriften § 6g, slik at de sidestilles med flypersonell og godstogpersonell. De landene som har internasjonal rutetrafikk til Norge har fallende smitteinsidens, og når disse landene blir gule, vil det ikke lenger være krav til karantene for passasjerene som går om bord på skipet. Da vil det ikke være krav om karantene for mannskapet heller. Det legges også til at flere og flere av mannskapet vil bli vaksinert utover sommeren. Det er ikke behov for særregler for fullvaksinert mannskap, da disse vil være unntatt innreisekarantene. Denne problemstillingen vil derfor på sikt løse seg selv. Mannskapet krysser grensen hyppig, og fergene er en viktig del av infrastrukturen for transport til Norge, som Helsedirektoratet vurderer at det er viktig å opprettholde.

FHI skriver:

Ved vanlig passasjertrafikk vil en større andel av mannskapet antas å ha kontakt med passasjerer, og det kan være krevende å holde tilstrekkelig avstand. Selv om avstandskrav ivaretas og munnbind benyttes, er det smitterisiko forbundet med at mange mennesker oppholder seg over tid i lukkede rom.

Helsedirektoratet vurderer:

Her kan man se til cruiseskip, og de vurderinger som er gjort knyttet til det. Avstandskravene (1m) melder rederiene at begrenser belegget til 50 % kapasitet. For SuperSpeed 1, som går mellom Kristiansand og Hirtshals, betyr dette ca. 1000 passasjerer. Color Line melder da om at man har god plass til å holde avstand. Yrkessjåfører og samfunnskritisk personell holdes adskilt fra andre reisende. Ved bruk av koronasertifikat, må ubeskyttede / personer med ugyldig koronasertifikat, holdes adskilt fra reisende med gyldig koronasertifikat slik at man kan overholde smittevernkravene. Kan man holde uvaksinerte reisende og vaksinerte reisende adskilt, bør det være mulig å benytte koronasertifikat for å kunne gjennomføre trafikk med inntil 90 % belegg (inntil 2000 passasjerer, viser til oppdrag 478 kap. 4) på ferger som går i rute mellom Norge og utlandet. FHI viser til at dette er en politisk vurdering. Helsedirektoratet viser til at det allerede er tatt en politisk beslutning på at koronasertifikat skal benyttes for å bidra til en hurtigere gjenåpning av samfunnet.

Uten bruk av koronasertifikat

Dersom man ikke skal bruke koronasertifikat, bør man se hen til de unntak som er foreslått for andre grupper. FHI foreslår her testing tidligst 3 døgn etter ankomst for å unntas karanteneplikten. I oppdrag 477 anbefaler Helsedirektoratet og FHI en forkortet karantene for alle (3 døgn ved negativ PCR-test). Dersom dette blir gjeldende rett, vil det ikke være nødvendig å ha særregler for mannskap om bord på passasjerskip. Helsedirektoratet vil da være enig i FHIs vurdering om test etter døgn 3.

Helsedirektoratets anbefaling

Helsedirektoratet anbefaler et alternativ til det som er foreslått i oppdragsbesvarelsen. Etter kontakt med rederiet, forstår Helsedirektoratet at en løsning hvor mannskapet kan teste seg ut av innreisekarantene etter 3 døgn, ikke vil avhjelpe situasjonen. Helsedirektoratet foreslår derfor at mannskap om bord på passasjerferger mellom Norge og utlandet sidestilles med flypersonell og godstogpersonell. Dette innebærer test ved ankomst, og deretter test etter tidligst 7 døgn (jf. § 6g). Dette forutsetter bruk av koronasertifikat for å hindre for mye kontakt mellom mannskap og ubeskyttede passasjerer. Rederiet skal tilrettelegge og kunne fremlegge dokumentasjon for at de som går om bord og har status ubeskyttet, i tillegg til samfunnskritisk personell og personer som gjennomfører varetransport, holdes adskilt fra øvrige passasjerer (som har gyldig koronasertifikat) og unngår nærkontakt med mannskapet. Personer som kan fremvise gyldig koronasertifikat, behøves ikke holdes adskilt fra mannskapet.

Denne problemstillingen har blitt vurdert tidligere (oppdrag 419), og Helsedirektoratet har da ikke anbefalt den løsningen som anbefales nå. Nå har forutsetningene endret seg, og det er derfor mulig å gjøre en endret vurdering av problemstillingen.

Utkast til forskriftsbestemmelse

§ 6a. Unntak fra innreisekarantene for reisende med kortvarig opphold i land eller områder med forhøyet smitte mv.

Følgende personer er unntatt innreisekarantene i både arbeidstiden og fritiden:[...]

c. de som i Norge stiger på fartøy som krysser Norges territorialgrenser og kun oppholder seg i fartøyet til de ankommer Norge igjen, uten at passasjerer eller mannskap har gått om bord eller vært i land i utenlandsk havn. Unntaket gjelder selv om fartøyet tar om bord samfunnskritisk personell og personer som gjennomfører varetransport fra utenlandsk havn.

Rederiet skal tilrettelegge og kunne fremlegge dokumentasjon for at de som går om bord holdes adskilt fra øvrige passasjerer og unngår nærkontakt med mannskapet. Rederiet skal kontrollere dokumentasjon fra de som går om bord i utenlandsk havn og fastsette et maksimalt antall passasjerer som kan være om bord for at det skal være smittevernfarelig forsvarlig¹

Dersom passasjerfergen skal ta om bord andre reisende i utenlandsk havn, må mannskapet på passasjerfergen teste seg, jf. § 6g første ledd bokstav a. og b. for å få unntak fra innreisekarantene i arbeidstiden og fritiden. Ubeskyttede reisende skal holdes adskilt fra mannskapet og reisende med gyldig koronasertifikat²³.

---

¹ Viser til oppdragsteksten om belegg på passasjerferger ved bruk av koronasertifikat.

² på en måte som oppført i vedlegg D kan dokumentere at de:

a. er fullvaksinert mot SARS-CoV-2, jf. § 3 sjettede ledd

b. ved godkjent laboratoriemetode har testet positivt for SARS-CoV-2, med varighet fra avisolering til 6 måneder etter prøvedato, jf. § 3 femte ledd nr. 3. t

³ Dersom man ikke ønsker å bruke koronasertifikat, må testing etter døgn 3 reguleres inn i bestemmelsen.

Oppdrag 492 - Mulige justeringer i reglene som gjelder unntak fra innreisekarantene for mannskap på passasjerskip i fast rute mellom norsk og utenlandsk havn

Departementet ber Hdir i samråd med FHI vurdere mulige justeringer i reglene som gjelder unntak fra innreisekarantene for mannskap på passasjerskip i fast rute mellom norsk og utenlandsk havn.

Passasjerer og mannskap har i dag fullt unntak fra innreisekarantene uten krav om test ved reise t/r utenlandsk havn, dersom de ikke går i land i utenlandsk havn, og det kun stiger om bord passasjerer begrenset til yrkessjåfører og samfunnskritisk personell. Dette følger av covid-19-forskriften § 6a bokstav c. Departementet vurderer at unntaket kan endres på flere måter, her skisseres to ulike innfallsvinker:

(1) unntaket oppheves slik at mannskapet omfattes av innreisekarantene, men at det eventuelt gis unntak fra karantene ved testing. Ved en slik løsning legger vi til grunn at det kan tillates vesentlig flere passasjerer. Vi er gjort kjent med at dette unntaket blant annet benyttes av personer på lystfartøy. Opphevelse av unntaket vil derfor ha konsekvenser for denne gruppen. Vi ber om at dette alternativet avgrenses til spørsmålet som gjelder for mannskap på passasjerskip.

(2) unntaket videreføres, og det gis mulighet for en begrenset økning i antall passasjerer.

Vi ber om at blant annet følgende spørsmål vurderes:

- Hvis mannskapet gis unntak fra karanteneplikt, eksempelvis tilsvarende som flypersonell med krav om test jevnlig, bør det stilles krav om smitteverntiltak, eksempelvis kapasitetsbegrensning?*
- Kan det innføres kontroll av koronasertifikat om bord slik at kun personer som eksempelvis har status som beskyttet og gjennomgått covid-19 tillates?*

Vi ber om utkast til forskriftsendring.

Frist: onsdag 16.6.21 kl 15.

Kontaktperson Ragnhild Holst

Folkehelseinstituttets vurdering

Oppsummering

- Innreisekarantene er et effektivt tiltak for å redusere spredning av importsmitte. Å unnta en utvalgt gruppe arbeidstakere fra innreisekarantene er en politisk beslutning.
- I oppdrag 477 har FHI anbefalt at innreisekarantene etter hvert kan forkortes for alle.
- Hvis enkeltgrupper skal innvilges unntak før resten av befolkningen, anbefaler FHI at innreisekarantenen forkortes til 3 døgn, og at det kreves negativ PCR test for å avslutte karantenen.
- Jevnlig testing av mannskap kan bidra til å redusere risikoen for utbrudd og spredning om bord på båten i arbeidsperioden, særlig der mannskap bor og jobber tett. Eksisterende krav om testing ved og etter ankomst vil være tilstrekkelig for å få oversikt over importsmitte, mens karantene er det viktigste tiltaket hvis formålet er å hindre spredning, fordi det hindrer nærkontakt med andre enn egen husstand. Jevnlig testing i tiden etter avsluttet karantene, i friperiode, er ikke nødvendig fra et smittevern faglig perspektiv.

- Det er vanskelig å anslå passasjer-kapasiteten til passasjerskip som går i fast rute mellom norsk og utenlandsk havn, - for at unntaket etter §6a bokstav c, skal være smittevern­faglig forsvarlig. Men nærkontakt mellom mannskap og passasjerer bør unngås for å redusere smitterisikoen. Opphold i samme rom over lengre perioder øker risikoen selv om avstandskrav etterleves.
- Unntak fra innreisekarantene for mannskap på passasjerbåt mellom norsk og utenlandsk havn, synes ikke å være helt sammenlignbart med unntak for flypersonell jf §6g. Flypersonell er unntatt innreisekarantene for å kunne være i arbeid ved hyppige reiser inn og ut av Norge, og for å unngå å være i karantene i all sin fritid. Forutsatt at mannskap på båt har langvarig turnusordning, jf oppdrag 419, vil de ved å unntas fra innreisekarantene få dette i fritiden og ikke for å kunne utføre jobben sin.
- FHI anbefaler ikke å ekskludere de uvaksinerte fra å krysse grensen til Norge dersom lettelse i innreiserestriksjonene tilsier at både ikke-vaksinerte og vaksinerte fra et gitt land har lov til å reise. En slik forskjellsbehandling synes ikke forholdsmessig, - især ikke hvis hensikten er at mannskapet skal fritas fra innreisekarantene i fritiden.

Vurdering

FHI viser til oppdrag 419 - *unntak fra innreisekarantene for mannskap* fra april d.å. Forutsatt at mannskap og passasjerer unngikk nærkontakt, ble det vurdert som smittevern­faglig forsvarlig med unntak jf §6a også ved begrenset økning i antall passasjerer. Hvis nærkontakt ikke kunne unngås, kunne man vurdere krav om jevnlig testing, men unntak ble ikke anbefalt ved normal passasjertrafikk. I dette oppdraget vurderte vi også forskjellen i smitterisiko mellom flypersonell og mannskap på skip:

Mannskapet på slike fartøy kan i dagens situasjon sammenlignes med fly og godstogpersonell (§6g) hvis nærkontakt med passasjerer unngås, mens det med vanlig passasjertrafikk vil være annerledes. Fartøyene vil da antagelig ha et mye større antall passasjer enn for eksempel på fly, og passasjerene sitter ikke på faste plasser under hele overfarten, og enkelte fartøy har fellesarealer som restauranter, barer, butikker osv. som øker mengden av nærkontakt med passasjerer og dermed risiko for eksponering. Ved vanlig trafikk, inkludert privat/fritidsreiser, er vi bekymret for at unntak vil gi økt risiko for importsmitte og videre smittespredning. Mannskap på skip både jobber og bor tett sammen over lengre tid. (I dette oppdraget beskrives 2-ukers turnuser.) Samlet kan dette gjøre at risikoen for smittespredning på skip er større enn på fly, både mellom passasjerer og mannskap, og blant mannskapet.

Siden oppdrag 419 ble besvart i april er risikobildet mht importsmitte betydelig endret. Per 15.juni har 36,7% fått minst en vaksinedose og 25,1% har fått to doser. Samtidig har insidensen av covid-19 gått ned i befolkningen. Tilsvarende ser man i de fleste land i Europa. Når gruppene med økt risiko for alvorlig sykdom er beskyttet, vil konsekvensene av smittespredning endres.

Siden april er de smittereduserende tiltakene nedskalert for vaksinerte. Fra 11.juni kan alle som med norsk dokumentasjon kan verifisere at de er fullvaksinert, eller har gjennomgått covid-19 siste 6 mnd, reise inn uten pålegg om innreisekarantene ved ankomst Norge, og testplikt innen to dager ved ankomst fra land som ikke er 'gule'. Likeledes vil personer som er beskyttet (3-15 uker etter første vaksinedose) få forkortet karantene ved å negativ PCR test 3 døgn etter ankomst. Det er rimelig å anta at en stor andel av mannskap som er omtalt i oppdragsteksten, nå, eller i nær framtid omfattes av disse lettelsene, og ikke har behov for ytterligere unntak fra dagens forskrift.

Unntak fra innreisekarantene for ikke-vaksinert mannskap, medfører en økning i risiko for spredning av importsmitte, på lik linje med risikoen fra andre reisende. Jo flere som unntas innreisekarantene, desto høyere er risikoen for importsmitte. Om mannskap på

passasjerferger er en gruppe arbeidsreisende som skal unntas, er en politisk beslutning. FHI har tidligere besvart flere oppdrag, og mottatt henvendelser fra ulike yrkesgrupper som ønsker unntak, som for eksempel sjøfolk i øvrig skipsfart. Som FHI har påpekt i oppdrag 477, er det volumet av reisende og nivået av smittereduserende tiltak som påvirker risikoen for importsmitte, ikke årsaken til reisen.

Det skisseres i **forslag (1)** at mannskap på passasjerskip kan unntas innreisekarantene, med krav om jevnlig testing som kompenserende tiltak. Slik FHI oppfattet arbeidsvilkårene til denne yrkesgruppen i oppdrag 419, innebærer jobben langvarige turnuser med påfølgende friperioder på land i Norge. Denne forståelsen ligger til grunn for den følgende vurderingen; Arbeidssituasjonen skiller seg fra situasjonen til dem som unntas etter §6g, - som ankommer landet ofte, og raskt reiser ut igjen. For personer i innreisekarantene er det krav om test ved ankomst og etter 7 (ev. 3) dager. Jevnlig testing i tillegg til dette kravet vil, slik FHI forstår forslaget, innebære testing om bord i turnusperioden. Slik testing kan bidra til at man oppdager smitte og raskt kan iverksette isolering og smittesporing. Dette kan redusere risikoen for utbrudd ombord. Å kreve jevnlig testing i friperioder på land, utover test ved ankomst og etter 7 (ev 3) dager er ikke formålstjenlig fra et smittevern faglig perspektiv.

Andre unntak fra innreisekarantene er stort sett gitt for å kunne arbeide i karantenetiden, og ikke primært for å unntas karantene i fritiden. Unntaket her er fly og godstogpersonell, som ellers måtte ha vært i en "evig fritidskarantene" fordi de krysser grensene ofte. En person med lang turnusfri vil ikke få evig karantene på samme måte. Krav om innreisekarantene vil være likt for andre arbeidsgrupper som jobber turnus utenlands, for eksempel offshore og annen skipsfart.

Forslag (2) er en videreføring av dagens bestemmelser, men med en økning i antall passasjerer som kan tas om bord. Det er vanskelig å anslå hvor mange passasjerer det vil være smittevernmessig forsvarlig å ta om bord uten at mannskapet må i karantene. Som nevnt over, er risikoen lavere enn den var i april pga økende vaksinasjonsdekning og fallende insidens både i Norge og andre land. Imidlertid er det bekymring knyttet til nye virusvarianter, - Variants of interest (VOI) og Variants of concern (VOC). Det er derfor et mål å begrense både importsmitte og videre spredning. Hvis nærkontakt mellom mannskap og passasjerer kan unngås, er risikoen for smitte ansett å være lav. Ved vanlig passasjertrafikk vil en større andel av mannskapet antas å ha kontakt med passasjerer, og det kan være krevende å holde tilstrekkelig avstand. Selv om avstandskrav ivaretas og munnbind benyttes, er det smitterisiko forbundet med at mange mennesker oppholder seg over tid i lukkede rom.

Å innføre krav om koronasertifikat for å la passasjerer reise med skip i fast rute mellom norsk og utenlandsk havn, må følge av en politisk vurdering av hva et coronapass skal gi av fordeler, eller er det opp til rederiene selv. Dersom alle passasjerer om bord er vaksinert, eller har gjennomgått covid-19 vil dette påvirke smitterisikoen. Samtidig har vi etablert smittereduserende tiltak i Norge for å begrense risikoen for spredning av importsmitte ved innreise. Dersom kun vaksinerte passasjerer skal kunne benytte båter som går mellom norsk og utenlandsk havn, for å redusere smitterisikoen for mannskapet og unnta dem fra innreisekarantene, vil uvaksinerte ekskluderes fra å reise med den hensikt at mannskapet skal slippe innreisekarantene ved avmønstring. En slik forskjellsbehandling av vaksinerte vs ikke-vaksinerte synes ikke forholdsmessig når det finnes andre effektive måter for å hindre spredning av importsmitte.

[Redacted]

Det bør i så fall gis mulighet for kompenserende testing for uvaksinerte.

Dersom noe av mannskapet har arbeidstider som innebærer at de hyppig går i land i Norge og reiser raskt ut igjen, antas det at unntak fra karantene er nødvendig i arbeidstiden, slik at de kan mønstre

på igjen og jobbe. Dette vil være tilsvarende som for flypersonell. Dersom unntak gis for mannskap i denne kategorien, kan det kompenseres med ukentlig testing. Da har man mulighet til å oppdage smitte relativt raskt og iverksette tiltak.

Vurdering av sosiale konsekvenser

Ikke vurdert.

Merknad

FHI ber om at vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming, legges ved i det endelige svaret til HOD.